

L'HORA NOVA

INGENUAMENT

En el millorament de les condicions de vida de l'home s'hi ha fet molt més amb les armes espirituals del proselitisme i amb l'expansió de la cultura, que amb l'actuació del terrorisme desbordat. Tot acte de terrorisme, pel que té de violència cega i de repressió inspirada, no en l'amor i en l'añany d'esmenar defectes de la Humanitat, ans bé en l'odi i en l'instint morbós de destrucció d'allò que transformat pot ésser encara útil a l'home, repugna a una consciència liberal. Per això els molts actes salvatges de destrucció i d'extermini que avui es cometen en els pobles ibèrics i fora d'Espanya, mereixen la nostra condemna. Es abominable i monstruós que pugui haver-hi individus que hagin arribat a un grau de degeneració moral tan gran que els semblin lícits els assassinats d'infants i d'altres persones indefenses. Aquests procediments posats en ús per tots els partidaris de la guerra totalitària són execrables i revelen un refinat instint criminal. El feixisme és i ha estat sempre d'instint criminal, i per això en les incursions de l'aviació sobre les nostres poblacions no cerca precisament un objectiu militar, sinó que hi desferma o procura desfermar-hi el seu odi salvatge. Però nosaltres, amb aquest procedir de l'enemic, rebem la impressió que és en representació de què s'allunyen de nosaltres els fronts de guerra, mentre que el nostre Exèrcit s'endinza a passos segurs en el territori reconquistat. Com més amenaçat per la derrota que forçosament ha de sofrir, més es prodigarà el feixisme en la comissió de delictes que fan escruixir a la Humanitat entera. Contra la perversitat i el terror oposem-hi el valor de les nostres conviccions, que ens portarà al triomf.

ALFIL

L'ESPANYA DEL SEGLE XX

Sota el domini de la plutocràcia i del militarisme

XXII

Tanmateix el canvi de situació política amb què ens trobem en entrar a l'any 1916 no ha pas d'imprimir cap nova ruta a la direcció dels negocis públics. De fet, ha variat només la clientela, però tot seguirà igual, i el poble pacient ni s'adonarà que el regeixin uns altres homes.

La preocupació del nou Govern radica en poder-se sortir dels compromisos que li vénen al damunt. Com un eixam d'abelles li plouen les demandes d'amics i familiars que esperen un càrrec de més o menys relleu. Per aquesta amoïnosa perfídia dels correligionaris ha calgut entretenir molts dies la combinació dels nomenaments d'alts càrrecs. S'ha apurat tant la influència, que ja hi ha qui té promès el nomenament de governador dintre d'un termini prudencial, el temps precís perquè l'afavorit ara pugui refer-se per una temporada.

En Maura està disposat a anar a les noves Corts per tal de saber qui són els que volen seguir-lo. La caiguda dels conservadors idonis sembla ha fet reaccionar a l'excipit del partit, qui, per altra part, no disfrutarà en la lluita electoral de les consideracions atribuïbles al sector que s'anomena oposició de S. M., i que, per tant, es trobarà en condicions d'inferioritat per a ventilar el plet del cabdillatge, resolt definitivament a favor d'en Dato.

No amb altra finalitat que la de presumir amb un ministeri d'altura (?) el cap del Govern ha confiat la cartera d'Hisenda a l'Urzaiz, home de reconeguda competència, però de criteri inflexible per a sotmetre's a normes de partit. Així veiem que tot just possessionat de la cartera les primeres disposicions de l'Urzaiz tendeixen a obrir la porta a les exportacions de determinats articles de primera necessitat, condicionades, però, al recàrrec de drets de sortida. També ha suprimit les compres de blat que l'Estat feia a l'estranger. Totes aquestes mesures promouen cert tràngol, en particular la dels drets de sortida, que aixeca les protestes dels productors arrossers. Es de preveure que l'estada de l'Urzaiz al ministeri d'Hisenda no allargarà gaires setmanes.

Entretant l'intercanvi comercial es fa cada dia més difícil, i els agabelladors al servei de comissionats estrangers, provoquen una indeturable cursa de preus en els queviures. En els mercats, i vist en el de Vic, els bricollers acaparen els ous i l'aviram, i les pageses es resisteixen a vendre als particulars fins que els comerciants han fixat el preu de compra.

Hom ja s'adona, sense encertar però en la solució de com s'hauria de prevenir el nostre país, de què, després del conflicte europeu, es provocarà la guerra econòmica en la qual s'hi trobaran afectades totes les nacions. Prou alguns dels nostres polítics i pseudo economistes discursen i assenyalen que Espanya es troba mancada de relacions comercials i que el seu cos consolar no compleix la missió que el moviment modern exigeix dels qui a l'exterior porten la seva representació, però des de les esferes governamentals no s'encerta, a orientar-se pels camins que ens podrien dur a una reconstitució.

La trajectòria d'Espanya és immutable. Per desviar les preocupacions dels veritables problemes, es susciten qüestions polítiques, amb el propòsit de congriar agres discussions i rivalitats entre els pobles hispànics. Ja havem vist no fa gaire que un senador llençava impropis, des de l'Alta Cambra, contra el procedir de la Diputació de Barcelona, perquè feia ús de l'idioma català. Després d'aquest incident, una entitat popular, el C. A. D. C. I., ha cregut oportú que el poble de Catalunya celebrés una diada en honor de la llengua catalana, i Catalunya hi ha respost entusiàsticament. Ahduc els de la «Real Academia» es creuen interessats en el plet, i signat pel seu president Antoni Maura Muntaner, adrecen al ministre d'Instrucció Pública, un document, del qual, com una mostra del més pur centralisme que l'informa i com a testimoni de l'artificiosa «unidad nacional» que propugnen els homes de la monarquia, en reproduïm aquest fragment: «Idiomes o dialectes que es parlen en la intimitat de la llar, o en les relacions individuals, i que prenen forma artística en literatures regionals, són respectables i l'Acadèmia els respecta i els estima, perquè el conjunt de les manifestacions de la vida espanyola formen la grandesa de la pàtria, però el verb d'aquesta com a nació una i intangible, és el castellà».

Un país que així marxa té l'amenaça de la més negra depreciació de tots el seus valors polítics i econòmics.—DEMO